

FM: Latvijas preču eksports turpina palielināties, tomēr pieauguma temps kļūst vājāks

Publicēts: 13.03.2023.

[Ārējā tirdzniecība](#)

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

2023. gada janvārī Latvijas preču eksports turpināja palielināties, tomēr pieauguma temps kļūst vājāks, līdz ar to turpinājās pērnā gada nogalē novērotās tendences. Preču eksporta vērtība šā gada janvārī palielinājās par 8,9% jeb par 134 miljoniem eiro salīdzinājumā ar pērnā gada janvāri, tādējādi sasniedzot 1629 miljonus eiro. Sagaidāms, ka šā gada sākumā preču eksports faktiskajās cenās turpinās izaugsmi, bet pieauguma temps arvien mazināsies.

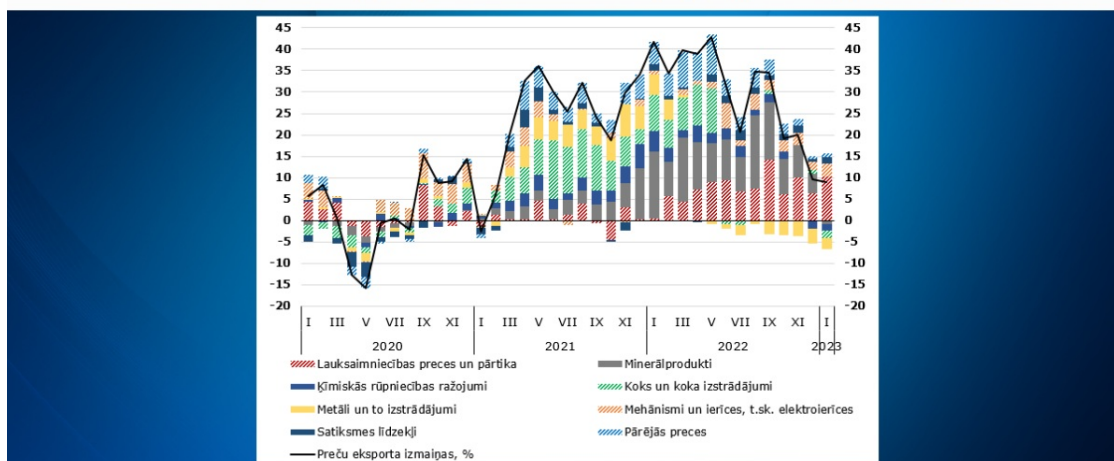
Vienlaicīgi jānorāda, ka pašreizējos ģeopolitiskajos apstākļos šāda preču eksporta attīstība vērtējama kā apmierinoša. Pērnā gada nogalē Eiropas Savienības (ES) ekonomikas izaugsme sabremzējās līdz zemākajam pieaugumam kopš 2020. gada. 2022. gada ceturtajā ceturksnī ES iekšzemes kopprodukts (IKP) pieauga vien par 1,5% gada izteiksmē, bet importa vērtība, kas atspoguļo ārējo pieprasījumu, palielinājās par 3,2%, salīdzinot ar 2022. gada attiecīgo periodu, kas ir būtiski mazāk nekā iepriekšējos ceturkšņos. ES tirgus veido 70% no Latvijas preču eksporta apjoma, līdz ar to ekonomiskā aktivitāte Eiropā tiešā veidā ir atspoguļojusies Latvijas ārējās tirdzniecības statistikā. Augstās energoresursu cenas un ģeopolitiskās situācijas pasliktināšanās negatīvi ietekmē iedzīvotāju pirkatspēju un investoru aktivitāti gan Eiropā, gan Latvijā.

Aktuālākie dati par uzņēmēju un māsaimniecību konfidenci apstiprina bažas par ekonomikas attīstības tempu bremsēšanos. ES ekonomikas sentimenta indikatora vērtība kopš 2022. gada jūlija atrodas zem 100 punktiem, kas ir zemākais līmenis kopš 2021. gada sākuma. Uzņēmēju un patērētāju novērtējums par ekonomisko aktivitāti ir pesimistisks praktiski visās ES dalībvalstīs, kā arī visās jomās, tajā skaitā rūpniecībā un būvniecībā, kas ir svarīgas tieši Latvijas eksportētājiem. Šā gada februārī Eiropas Komisija publicēja aktualizētās ekonomiskās prognozes. Lai arī salīdzinājumā ar pērnā gada rudens prognozēm, ES IKP izaugsmes prognoze 2023. gadā tika palielināta no 0,3% līdz 0,8%, tomēr tā ir būtiski zemāka salīdzinājumā ar 3,5% ekonomikas izaugsmi 2022. gadā.

Lielāko devumu eksporta izaugsmē nodrošināja pārtikas un lauksaimniecības preču eksporta pieaugums par 69,7%, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo mēnesi. Šīs preču grupas eksportu veicināja augstāks graudaugu, piena produktu, eļļas augu sēklu un alkoholisko dzērienu eksports. Būtisks devums preču eksporta pieaugumā bijis mehāniskajām un elektroierīcēm, eksporta vērtībai gada laikā palielinoties par 22,3%. Šo preču eksporta grupu visvairāk ietekmēja mobilo telefonu reeksporta pieaugums. Papildus tam lielāks eksports bija fiksēts arī elektrības sadalei paredzētiem paneļiem un elektroarmatūrai, ko visticamāk arī ietekmēja augstāki reeksporta apjomi. Nozīmīgs eksporta pieaugums bija fiksēts arī satiksmes līdzekļu grupai. Pateicoties lielākam automobiļu reeksportam, satiksmes līdzekļu eksporta vērtība gada laikā pieauga par 37,2%.

Vienlaicīgi eksporta kritums ir fiksēts metāliem, koksnei un to izstrādājumiem. Tieši šīs preču grupas varētu negatīvi ietekmēt kopējo preču eksporta attīstību šajā gadā pirmajā pusē. Šo preču eksporta pieaugums varētu atjaunoties, kad ekonomikas izaugsme ES kļūs spēcīgāka, it īpaši tādās nozarēs kā būvniecība un apstrādes rūpniecība. Eksporta vērtības izmaiņas par visām preču grupām ir atspoguļotas grafikā.

Latvijas preču eksporta kopējais gada pieaugums (%) un preču grupu devums kopējā pieaugumā (pp)

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-latvijas-precu-eksports-turpina-palielinaties-tomer-pieauguma-temps-klust-vajaks>